

LIETUVIŲ

AIDAS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO ECHO.

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
PRENUMERAIJA: Brazilijoje ir visoje Pietų Amerikoje
metams 125000, Lietuvoje ir kitur 205000
Atskiras numeris — 300 reišų
S. PAULO, Rua da Moóca, 309

Nepartinis lietuvių laikraštis
Semanaario Lithuano Independente
Redaguoja
A. DUTKUS
Redakcijos ir Administracijos adresas
S. PAULO R. da Moóca, 309

8-ti metai

Brazilija — São Paulo, 1937 m. Liepos—Julho 17 d.

Nr. 29 (371)

Ispanijos vidaus karas gali baigtis Europos karu

Tolimuose Rytuose karas

Lak. Pyragius sklandytuvu lėks per Atlantą

Jau nekontroliuojamos Ispanijos sienos

Suėjus lygiai vieniems metams kaip liejamas žmonių kraujas Ispanijos žemėje ir prisiklausius pasauliui apie neutralumą, karo užbaigimą ir kitokių kalbų, dabar belieka laukti baisaus karo išsiveržimo visoje Europoje. Nes visos pastangos likviduoti karą Ispanijoje, liko tik gražuose tarptautinių konferencijų posėdžių protokoluose, kurie turi eiti į archyvus. Jokie tarptautiniai susitarimai ir gražios diplomatų kalbos negelbėjo užgesyti Ispanijos karą. Jie dar smarkiau pradeda liepsnoti ir veržtis už Ispanijos sienų ribų. Ispanijos sienų kontroliavimas jau pasibaigė, kuomet vokiečiai ir italai be paliovos siūnė savo armicijas ir žmones tudyti Ispanijos liaudį. Francūzija irgi atsisakė kontroliuoti Ispanijos — Francūzijos pasienį ir jau liepos mėn. 13 diena, 12 valandą atšaukė kontrolę. Dėl šio Francūzijos žygio ypatingai aštriai atsiliepė Vokie-

tija ir Italija. Vokietija sako, kad panaikinus ispanų-francūzų sienos kontrolę, Francūzija pasisakė už atvirą karą ir pradės siūsti Ispanijon savo giaklus ir žmones gynimui raudonosios Ispanijos. Panašiai kalba ir italai. Aišku, šitos dvi fašistinės valstybės, turėdamos tokius "motyvus", dar labiau gelbės savo prestižą Ispanijos avantiūroj ir dės paskutines jėgas Ispanijos karui laimėti. Pavojus Europoje didėja. Fašizmas siūta kaip paskutiniu laiku vyriausybininkai pradėjo smarkias atakas visuose frontuose ir su dideliais laimėjimais žengti priekin. Laikraščiai šiomis dienomis praneša telegramas iš Ispanijos, kad karas Ispanij prasidėjo teke baisus, kokio dar nebuvo visus metus. Kas žino, gal ir Ispanijos griūvisiuose bus palaidotas fašizmas, o iš po jų iškils naujas ir gražus gyvenimas.

Japonija nori daugiau Kinijos žemių

Tolimuose Rytuose, didellame kinų tautos skruzdelyne vėl vyksta karas, kuris kilo pereitą savaitę iš menko susisipratimu. Tas menkas militarinis konfliktas nebuvo likviduotas, bet, priešingai, jis įgavo labai rimtas formas prie daug didesnių įvykių — tai atnaujino 1932 m. karo. Kinijos vyriausybė jau paskelbė kareivių mobilizaciją ir rimtai ruošiasi sutikti japoanus. O Japonijos kareiviai tygiuoja tolyn Kinijos žemėn, norėdami užimti vis didesnius jos plotus. Eina susirėmimai abiejų pusių Peiping provincijoje. Japonija jau turi parengusi visą savo gerai

ginkluota kariuomenę ir 10, 000 žmonių jau pasiūta į Sanhaikuną. Tarptautiniuose politikų sluoksniuose aiškinama šitas konfliktas tuo, kad Japonija naudoja neramia Europos dadėtimi kuomet Europos valsybės yra užsiėmusios, ypač Ispanijos karu, tai jai labai gera proga savo seniai jau pradėtą žygį tolyn, užimant daugiau Kinijos teritorijos. Dar ir be to Japonija pasidarė drąsesnė, kad Sovietų Rusijoje vyksta nenormalumai viduje. Ir dėl to dabar jai yra auksinė proga tęsti savo planų vykdymą.

Lakūnas Pyragius aplankys Pietu Amerikos lietuvius

Amerikos J. V., Elmore, vyksta tarptautinė sklandymo rungtynė, kuriose dalyvauja ir Lietuva. Lietuvai atstovauja lakūnai pyragius ir Oškinis su savo sklandytuvais (bomotoriniais lėktuvais): Rūta ir Sirizietis. Sklandytojas Pyragius Europoje sumušė kelis tarptautinius sklandymo rekordus. Pasibaigus dabar vykstan-

čioms Amerikoje sklandymo rungtynėms, lakūnas Pyragius planuoja, sklandytuvą prisikabinęs prie aeroplano, lėkti per Atlantą. Tai bus pirmas toks bandymas aviacijos istorijoje. Jeigu Pyragiui nepavyktų gauti lėktuvo, tai jis mano su sklandytuvu aplankyti Pietų Amerikos lietuvius — Argentinoj, Brazilijoj ir Urugvajuj.

DR. M. FUCS

Gydytojas - Operatorius - Akuseris - Moteru ir urinarinės ligos
Dra. Feiga Fucs
Vaiku ir viduriu ligos
Dra. Beila Fucs
Moteru ligos ir akuserija
Gydymas elektra, Diathermia, Ultravioletiniai spinduliai
Nuo 9 iki 12 v. ir nuo 1 iki 9 v. v.
Konsultorijos: Rua da Moóca, 512-F sobr.
Rua José Paulino, 109 sobr. Tel. 5-6307
Buto Tel.: 74450.
Neturtingiems apžiūrėjimas už dyką.

Amerikoj dideli karščiai

Amerikos J. V. baisūs karščiai temperatūra pakilus iki 40 laipsnių. 110 žmonių jau mirė nuo karščių. Tokių karščių, kokie šiais metais yra, nėra buvę Suvienytose Valstijose jau daugeli metų. Net traukinių susieikimas kaikiuriose vietose nutrauktas dėl karščių. Ateinančios vasarą manoma, kad ir Brazilijoj bus dideli karščiai.

Fašistu vadas gavo kalėjimo

Belgijos susisiekimo ministeris Marcel Jaspar patraukė telisman Belgijos fašistų vadą Degrelle už šmeižtus spaudoje. Telemas išnagrinujęs bylą, pripažino fašistų vadą kaltu ir nubaudė jį 4 mėnesiams kalėjiman ir sumokėti 700 frankų pabaudos.

Earhart paskelbta mirusi

Amerikietė lakūnė Earhart, kuri ekrido aplink pasaulį, pereitą savaitę dingo ir iki šiolie jokios žinios apie ją nėra, nors buvo dedama daug pastangų ją surasti. Laikraščiai paskelbė, kad ji jau yra mirusi.

Vyriausybininkai ima Hueską

Hueska miestas, kurį visą laiką turėjo užimę sukilėliai ir labai stipriai buvo jame apsitvirtinę, vyriausybininkų puolimo neatlaiko ir bėga iš jo. Miesto gyventojai, dėl nuolatinių bombardavimų, irgi miestą apleidžia.

Liepos 12 d. sukilėliai prarado 13 savo geriausių lėktuvų, kurie bombardavo Madridą. Sukilėlių lėktuvai buvo numušti iš patrankų.

Ispanijos atstovas apie Ispanijos karą

Atidarant Ispanijos paviljoną Paryžiaus parodoje, Ispanijos atstovas Osorio y Gallardo pareiškė: "Ispanijoje vyksta civilinis karas išsuktas militaristų ir tarptautinis karas sukeltas fašizmo, kurio tikslai: užgrobti Ispaniją, įkurti ten fašizmą ir po to eiti Francūzijon. Dėlto Ispanijos liaudies laimėjimas, bus taip pat ir Francūzijos laimėjimas."

Pavogė 130 kontų

S. Paulo stambus gyvulių pirklys Duilio Gabatte, liepos mėn. 12 d. S. Paulo "Armour" skerdyklai pardavė 601 raguotį ir paėmė 170 kontų. Apie 20 kontų tą pačią dieną išleido savo biznio reikalams, o 150 kontų susidėjo į tris kišenių ir nuėjo Luz stotin nusipirkti bilietą ir važiuoti į Barretos Duilio būdamas stoty, visą laiką laikė rankas kišenėse ir saugojo pinigų. Bet kaip tik priėjo jo eilė imti bilietą, jis rankas ištraukė iš kišenių paimti bilietą. Paėmęs bilietą atitraukė nuo kaso ir vėl rankas į kišenių sukisė, bet... jos buvo tuščios, 130 tūkstančių milreisų dingo akimirkeny. Jam liko tik 20,000, kurie buvo už diržo.

Brazilijos konstitucijos diena

Vakar, liepos mėn. 16 dieną visoje Brazilijoje buvo švenčiama Brazilijos Konstitucijos paskelbimo šventė. Prekyba ir visos jetaigos buvo uždarytos.

Nelaimės maršalo Tuchačevskio šeimoj

Havas skelbia iš Maskos žinią, kad nužudytojo maršalo Tuchačevskio žmona, tejaus po vyro egzekucijos (sušaudymo) išėjo iš proto, o dukte 12 metų amžiaus nusižudė.

Evakuojama federalinė kariuomenė

Rio Grande do Sul prie Santa Catharina rubežiaus buvo sutraukta nemažai federalinės valdžio kariuomenės, matyt, kokiems neramumams malšinti. Bet šiomis dienomis ten buvo apsilankęs karo ministeris ir, matyt, neradęs jokio pavojaus, įsakė kariuomenę atitraukti nuo sienos

Paleisti kaliniai laisvėn bus sekami

Paleisti politiniai kaliniai laisvėn, kurie buvo suimti už komunistinį veikimą ir dalyvavimą 1935 m. sukilime, bus stropiai sekami ne tik policijos bet prie to privalo prisidėti ir kariuomenė. Tokį įsakymą davė karo ministeris visiems kariams

— Šiomis dienomis į São Paulo atvyksta ex-generolas Miguel Costa, kuris buvo suimtas kaip komunistas.

Teisiami kunigai Vokietijoj

Helsberg miesto, Rytų Prūsijoje keturi kunigai ir 7 katalikų jaunimo organizacijos nariai tapo patraukti teisaman už priešvalstybinį veikimą ir vyriausybei pasipriešinimą. Šio tas priešvalstybinis veikimas buvo įtoks: minėti kunigai suruošė religines procesijas Helsbergo mieste, kuriose dalyvavo apie 2000 katalikų.

Rusų-Japonų konfliktas likviduotas

Prieš porą savaičių kilęs ginkluotasis konfliktas tarp japonų ir rusų, jau tapo likviduotas, rusai atitraukė savo kariuomenę iš salų ir tuo būdu nusi-leido japonams ir išvangė aštresnio konflikto.

"Mums reikia kolonijų"

"Mums reikia kolonijų" šaukia Lenkija. Aišku, kad reikia, nes užgrobtos žemės nebeapatenkina Lenkijos prieauglio. Lenkijos parlamentas svarsto emigracijos ir kolonizacijos problemas. Laikas būtų ir Lietuvos vyriausybei apie tai nors sykį rimtai pagalvoti ir iš anksto apaparstyti emigracijos ir kolonizacijos problema.

Ruošiasi rinkimams

Argentinoj, kaip ir Brazilijoj, irgi smarkiai ruošiamasi respublikos prezidento rinkimams. Dabartinis Argentinos prezidentas yra Justo.

LAIŠKAI REDAKCIJOJ

Atsiimkite laiškus
Br. Petrošiūnas, V. Kindaravičius, M. Milkevičius, L. Rubliauskienė, A. Čepelis, K. Stakėnas, F. Ribačinskas, K. Astrauskas, J. Stabingis, M. Tauras, J. Visockis, P. Silinis, P. Lazdėnas, Jz. Norkus, K. Jarumbauskas, F. Lesčinskas, J. Jubeli, K. Sakalauskas, P. Jočys, E. Leškauskaitė, A. Matelienė, J. Vigelis, A. Povilonis, V. Kviklys.

Liepos 18 d. visi būkime Mokos mokykloj Išėivių Dienos minėjime

Apžvalga

NEGRAMATNI REDAKTORIAI

Ne seniai teko viename vietos laikraštyje matyti vieno profesionalo skelbimas. Toskelbimo antraštėje didesnėmis raidėmis parašyta, kad jis esąs „gramatnas“ profesionalas ir dėl to jis pataria kiekvienam, turinčiam reikalą jo profesijos srityje, kreiptis pas jį.

Išsina, ir profesionalas gali būti „negramatnas“, nors tos profesijos žmogui reikia turėti aukštasis mokslas.

Panašiai yra ir su „Lietuvio“ redaktorais; jie, pasirodo, dar ir skaityti neišmoko ir per savo laikraštį skelbia nesąmones. Be to, jie nežino, kas jų laikraštyje yra parašyta. (Jei nemoka skaityti, tai negali žinoti kas yra parašyta).

„Lietuvio“ 28 nr. rašo: „Po rimtų „Lietuvio“ pastabų „Liet. Aido Braz.“ apie nekorektiškumą ir šantažo politiką, „Aido“ redaktorius... Dutkus... pasiūlyta, kad kol jis šį laikraštį redaguos, „Liet. Aidas Braz.“ jokių šantažų neužsiims...“

Pirmiausia, „Lietuvio“ redaktorai turėtų bent žinoti, kas jų pačių laikraštyje rašoma. Ne „Lietuvio“ buvo rašyta, kad „Aido“ redakcija ima „honorarą“ už netalpinamas korespondencijas, bet Lietuvos laikraščiuose.

O antra, „Lietuvio“ redaktorai parodė savo dar didesnę niekšystę, kriminališkai iškraipydami „Aido“ redakcijos žodžius, ką gali daryti tik taip moraliai puolę žmonės, kurie su ginklu rankoje po tiltu stovi.

„Aido“ redaktorius niekam jokių iškilmingų pažadų nėra davęs ir jokiąs pasizadėjimus nesivaduoja. Jis vadovaujasi tik savo sąžine ir laikraštine etika, kuri būtina kiekvienam žurnalistui, bet labai ir labai sveitima „Lietuvio“ redaktoriams iš patiltės.

„Aido“ 27 nr. buvo rašyta, kad nėra ir nebus tokių asmenų, nuo kurių redakcija yra ėmusi „honorarą“, kol „Aidą“ redaguos Dutkus. O kadangi nuo pat pirmo numerio „Aidas“ yra tik Dutkaus vedamas, tai ir tokių asmenų, kurie yra mokėję „honorarą“ už netalpinamas korespondencijas, nėra. O „Lietuvio“ redaktorai, pagal savo kreivą sąžinę, iškraipė ir „Aido“ žodžius. Tik didžiausi besarmadai gali taip elgtis.

Kaip kriminališkas darbas yra iškraipyti svetimus žodžius, taip pat kriminališkas darbas yra, rašyti laikraštini netisą. O betgi „Lietuvio“ redaktorai to nepaiso ir tuo darbu užsiima. Kaip kitaip pavadinti dar ir toki „Lietuvio“ redaktorių darbą, kurie per Kauno tautininkų dienraštį rašo, kad „Aido“ redaktorių Dutkus per laikraštį nelietė mok. Bakšiaus tol, kol tas mokėjo už portugalų kalbos pamokas. O kaip tas pajamų šaltinis pasibaigė, tai ir mok. Bakšis pradėjo, girdi, šmeižti.

Kada mok. Bakšys buvo apšmeižtas, tepasako jis pats? Kada mok. Bakšys yra mokėjęs kokius nors pinigus A. Dutkui už portugalų kalbos pamokas, ar gali jis tai ramia sąžine patvirtinti, kas rašoma „Lietuvos Aido“?

Niekuomet netikėjome, kad mok. Bakšys, kuris yra net S. Paulo lietuvių mokytojų viršininku, inspektorium, kad tokiu melu gyventų ir lietuvių visuomenę mitintų.

Laikas būtų mūsų kolonijos švie suomeniai pasidaryti „gramatnais“, būti tauriai surasti moralinę pusiausvyrą ir atsikvilti melo. Nesakoma, kad nereikia kritikos, kad nereikia kelti matomas kitų klaidas. Tačiau klaidos turi būti nurodomos įvykdytos, o ne išgalvotos, vaizduotėje sukurtos, kaip daro „Lietuvio“ redaktorai bei mūsų priaugančios jaunuomenės priešaky stovj asmens.

ATLANTO KARŽYGLIAI

Darius ir Girėnas prieš išlekiant į Lietuvą

„Lietuvių tauta laukia iš savo sūnų drąsesnių žygių. Būtinai reikia ir jos sūnums prisidėti prie bendrojo darbo — tirti dar mažai žinomas Žemės Atlanto vandenyno oro sroves, o taip pat naujai išrastus navigacijos būdus ir priemones pritaikinti kasdieniams reikalams. Mes gyvendami tokiais laikais kada oras stengiamasi panaudoti žmonijos reikalams, laikome sau už pareigą tautos vardu tą darbą garbingai atlikti.“

„Lituanoikos“ laimėjimas tegu sustiprina jaunųjų Lietuvos sūnų dvasiją ir įkvepia juos naujiems žygiams!

„Lituanoikos“ pralaimėjimas ir nugalėjimas į Atlantiko vandenyno gelmes tegu auklėja jaunųjų lietuvių atkaklumą ir ryžtumą, kad Sparnuotas Lietuvis būtinai įveiktų klastingąjį Atlantiką Tėvynės Lietuvos Garbei!“

Šitokiais kukliais ir paprastais žodžiais apibrėžė savo uždavinius didžioje žmogaus kovoje su vandenynu ir erdve mūsų žuvusieji lakūnai.

ŽUVUSIEMS LAKUNAMS DARIUI IR GIRĖNUI PAMINĖTI

I.

Skubėkim kalti plieno paukštį —
Su juo pakilsime į aukštį
Ir skrisim žemėn Lietuvos,
Tenai, kur braidėme po pievas,
Kur ganėm žirgus, skynėm iervas,
Kur giedras dangus visados...
Mes skrisime per Vandenyną,
Kur dar lietuvis nemėgino
Kovot su šmėklom vandenu,
Kur staugia viesulų vulkanas,
Nerimsta, duksta Okeanas
Ieškodamas naujų aukų.
Šį savo žygį pažadėta
Tėvėlių žemei numylėtai
Ir garbei mylimos tautos
Aukojame — visi nežino,
Kad per Atlanto vandenyną
Lietuviai skrido kitados...
Neptūne, būki gailestingas —
Atlanto sukūrius audringus
Nupūsk iš kelio tolimon,
Dangaus ir žemės geras pone,
Palaimink mūsų šią kelionę —
Skrisk per Atlanto Lietuvon!...
Bet, jeigu kartais, mus likimas
Palaidos tarp šaltų bangų,
Ten, kur bausis vandens ūžimas
Giedos raudas liūdnu aidų,
Tada, jaunime Lietuvos,
Iš naujo darba šį pradėk
Ir garbei mylimos tautos
Atlanto plotus nugalėk!...

II.

— Sudie, mes skrendam į tėvynę

Į tėvus, brolius ir draugus,
Su jais dainuosim sutartinę,
Iš ten pasveikinsim ir jus!...
— Sudie, jau laikas mums atėjo
Bandyti laimę mus tautos —
Tatai, ką širdij pažadėjom —
Mes darom garbei Lietuvos!...
— Sudie, sugrįšim — mums tikėkit,
Parnešim daug labų dienų.
Laimingo kelio palinkėkit
Ir laukit mūs parskrendančių!...
— Tau, Lituonika brangioji,
Mes tikime abu šventai,
Kad ši kelionė tolimoji
Atlikt mums seksis laimingai!...
— Į šaltą glėbį sparnų tavo
Mes atiduodame save,
Ką pranašas išpranašavo
Mums, — to nežinome, oi nei!...
— Per mėlyną vandens platumą
Tu neški mums toli, toli
Per slėnius ir kalnų aukštumą
Plasnok, kiek tik jėgų turi!...
— Tu mūsų džiaugsmas ir gyvybė,
Tu šviesi saulė mūs vilties,
Tavyje slepiasi didybė
Tėvynės mūsų ateities...
— Jei žūsi tu mes irgi žūsim:
Likimas lydi visus tris,
Kur tu, ten ir mes draug būsime —
Su tavim džiaugsmas ir mirtis!...
Skaisti ryto saulė šypsojos
Bučiuodama žiedus gėlių —
Didvyriai rankom dar sumojo
Ir dingo tarp erdvių aukštų...
VI. Viliūnas.

ŽINIOS IS LIETUVOS

Bažnyčiose isakyta kalbėt po 3 po-
terius, kad nebūtų civ. metrikacijos

Katalikų kunigai nutarė maldomis kovoti prieš civil. metrikaciją. Gegužės mėn. „XX amž.“ pranešė, kad bažnyčios vyresnybė pritarus KVC sumanymui vieną savaitę reikia melstis už katalikiškų šeimų nesuardomybę... Kauno bažnyčiose kunigai korektiškai po pamokslu pranešė, kad girdi, rengiamasi civil. metrikacija įvesti, tai reikia prašyti Dieva, kad toji metrikacija neardytu katalikiškų šeimų ir reikia melstis. Bet provincijos bažnyčiose kunigai greičiau ir plačiau apie civil. metrikaciją išsitare.

Bet vien maldomis nepasitikima, tai šio mėn. pabaigoj vyskupai tikrai išleisią ganytojiška laišką į tikinčiuosius. Tame laiške būsią daugiausia kalbama apie eucharistiją, bet greičiausiai būsianti paleista ir civil. metrikacija.

Sudegė Veiviržėnų miestelis

Birželio mėn. 1 d. antradienio vakarą, Veiviržėnių miestely, Kretingos apskr. kilo didelis gaisras, kuris sunaikino beveik pusę miestelio.

Takų ir Gargždų gatvėse sudegė daugialio neturtingų žmonių namai.

Be pastogės iš dalies ir visai be turto liko apie 300—400 žmonių, apskaičiuojama, kad ugnis padariusi apie 300—350 tūkst. litų nuostolių.

Daugelis gyventojų išsikėlė į kaimus pas gimines ir pažistamuosius.

Miestelis tebegyvena skaudžias valandas. Žmonės vaikšto apie savo buvusių namų degesius, rąnkioja dar visai nasudegusius, daiktus. Moterys ir vaikai visose ugnies paleistose gatvėse per dienas verkia. Kiti miestelio gyventojai taip pat nuliūdę, nes daugelis jų giminių ar šiaip artimų žmonių liko be turto, be pastogės. Daug žmonių atvyko iš kaimų pažūrėti nelaimės vietas, rupintis miestelyje gyvenusiais savo artimaisiais.

Veiviržėnų miestelyje gyveno apie 1500 žmonių. Apie trečdalis miestelio gyventojų liko be turto ir pastogės. Šimet pirmas toks didelis gaisras.

Lenkai galutinai uždaro švėnčionių lietuvių gimnaziją

„Vilniaus Žodis“ praneša, kad dabar jau yra gautas švietimo ministerio atsakymas, kuriame patvirtinama Vilniaus apygardos kuratorijos sprendimas, kitap tariant, kuriuo galutinai uždaroma švėnčionių lietuvių gimnazija. Vadinasi nuo 1937—38 mokslo metų Vilniaus krašte jau beliks tik viena, Vilniaus Vytauto Didžiojo lietuvių gimnazija. Švėnčioniškė jau nebeegzistuos.

Vilniaus krašto lietuviai neteko šiuo kuratorijos žygiu didelės kultūrinės įstaigos. Lietuvių švietimui Vilniaus krašte suduotas didelis skaudus smūgis, nes uždaromos durys daugeliui lietuviško jaunimo į šviesą.

Stirnas užpuolė maras

Dar žiemą ir pavasarį rasta nemažai išgausių stirnų, daugiausia, Pakruojo, Šiaulių, Šaukėnų ir Joniškio urėdijose. Kaip dabar pranešama, vasario — balandžio mėn. tik Joniškėlio urėdijoj išgaišo 160 stirnų, iš kuriu tik 12 senų. Bakterologijos institute kelios nugaišusios stirnos buvo ištyrtos ir rasta daug kirmėlių ir strngylidų. Užkrečiamų ligų bakterijų esą nerasta, tačiau miškininkai vis tiek susirūpinę jų nykimu.

Jūrės girininkijoj rastos nugaišusios ir 3 lapės.

Didelis gaisras Šimonių girioj

Gegužės mėn. 27 d. Šimonių girioj, Panevėžio apskr., Inkiūzų girininkijoj, netoli Šimonių miestelio, kilo didelis gaisras. Gaisras buvęs nepaprastai didelis ir išdegė nemažai miško plotai. Gaisras kilo apie 10 val. ryto.

VIENI METAI KARO ISPANIJOJ

Lygiai prieš metus pradėtas Ispanijos vidaus karas, dar tebeliepsnoja. Ispanijos liaudies laisvė dar tebesmaugiama vokiško ir italioniško fašizmo. Šlykščiausias niekšystės dar tebevyksta Serventes'o Tėvynėj. Ispanijos liaudis dar tebesmukdoma skurdan ir beviltin. Milijonai Ispanijos liaudies kovotojų, užsigrūdinę purviniuose apkasuose, teberyžtasį ginti savo krašto ir liaudies laisvę.

Liepsnoja Ispanija. Grėva miestai, istoriniai paminklai, sprogdinėja granatos, derlingi kadaise vynuogių laukai paversti kapimynais.

Kada toji niekšystė baigsis, kad Ispanijoje grįž taika ir ramybė, kada Ispanijos liaudies vaikai apleis purvinius apkasus ir stos taikaus ir naudingo kraštui darbo dirbti?

Atrodo, kad dar ne greitai. Ispanija norina pavergti, jos turtai vylioja karo ištroškusį fašizmą. Kas dieną Ispanijos karo tikslai aiškėja, kas dieną pavojus darosi didesnis ir visai Europai.

Vokietija ir Italija sukio Ispanijos avantiuron daug žmonių ir daug turto. Kas jiems atlygis, jei Frankas prakis šį karą? Juk jis per savaitę padėjo "apsidirbti" su Ispanijos liaudimi, jei tik Vokietija su Italija gerai jį parems. Šios dvi valstybės Franką

rėmė, bet Ispanijos liaudies pasipriešinimas pasirodė daug galingesnis už italų kanuoles ir už vokiečių bombanešius. Ir štai jau metai suėjo, o Ispanija dar tebesigyna.

Nusivylimas didelis fašizmo pusėj. Ispanija, tai ne Abisinija. Kad nors dalį atgauti sukištų milijonų Ispanijos avantiurą, Italija su Vokietija, pradėjo pulti turtingiausią geležies rudomis kraštą — Baskiją. Italija su Vokietija matydamos, kad karas joms duoda milžiniškus nuostolius, o karo laimėjimo nesimato, tad ir puolė jos į Baskiją, kad pasinaudoti jos turtais. Joms jau nesvarbu buvo Madridas, kurio tik griūvėsiai bepalikio. Joms svarbu geležies atsarga Baskijos plotuose.

Italai su vokiečiais mato, kad negalėti Ispanijos liaudį, jos pasiryžimą labai sunku. Tad kol dar eina karas, kol dar galima šį tą pasiimti, reikia naudotis.

Bendras karo frontų vaizdas beveik nepasikeitęs, koks jis buvo pradžioje, taip atrodo ir dabar. Dėlto, pabaigos laukti greitai dar nėra viltes. Kas tą karą laimės, sunku pasakyti, bet fašizmas iš jo išeis visai bejėgis. Gal būt, Ispanijos avantiuroj jis karstą sau pasistatys.

Netikusios tvarkos pavyzdys

Dėl žvalgybos nemokšų nukentėjo nekaltas žmogus

Štai kaip Lietuvoj dėl žvalgybos nemokėlių kartais turi nukentėti niekuo nekalti žmonės. Tulas laikas atgal Zarasų apskrities viršininko sekretorius Antanas Štankevičius gavo anoniminį (be parašo) laiška, kuriuo buvo reikalaujama padėti nurodytoje vietoje 200 litų; nepadėjus, buvo grasinama mirtimi.

Šį laiška rašiusiu buvo įtartas tos pačios įstaigos tarnautojas, Stašys Židonis. Žvalgybos "identifikacijos" skyriaus "ekspertai" palygino tą laiška su Židonio rankos braižu ir "moksliškai" nustatė, kad tas grasinantis laiškas buvęs rašytas Židonio ranka.

Židonis tuoj buvo sumintas ir uždarytas kalėjimui. Žinia apie tai pasiklydo po visą Lietuvą. Ypač tautininkų laikraščiai garsiai bubnijo, kokio smarki ir "mokyta" jų žvalgyba.

Židonis protestavo, kad jis nekaltas, bet kas gi jo klausys, kuomet žvalgybos "mokslininkai" "moksliškai" pripažino, kad tas grasinantis laiškas

yra jo ranka rašytas!

Bet štai, besėdint Židoniui kalėjime, į Zarasus atvažiavo iš kariuomenės trumpom atostogom Vosylis Vetlovas geras Židonio pažįstamas. Susizinojęs, kad jo draugas sėdi kalėjime dėl minėtojo laiško, Vetlovas susigraudino ir nuėjęs policijon tuoj pranešė: "Aš noriu jums prisipažinti, kad tą anoniminį laiška aš parašiau. Židonis niekuo nekaltas ir jūs jį laikot kalėjime be reikalo."

Bet policija nenorėjo tam tikėti. Todėl ji vėl kreipėsi į tuos žvalgybos "mokslininkus", kad dabar jie palygintų ir Vetlovo rankos braižą su tuo laišku.

Žvalgybos "identifikacijos" skyrius palygino ir pripažino, kad tas laiškas yra rašytas Vetlovo ranka.

Vadinasi, vienas laiškas rašytas dviem rankom. Nežiurint to, visiems buvo aišku, kad taip negalėjo būti. Paaiškėjo galų gale, kad Židonis ištikruoj nekaltas, o kaltas Vetlovas.

Židonis iš kalėjimo paleistas. Bet jo vardas jau suterštas ir dabar jis neturi tarnybos.

Moters vaidmuo pasaulyje

Yra dar dabar tokių vietų pasaulyje, kur moterims prklausa visa valdžia, o vyras yra tik moters vergas; vyras turi ne tik jos klausyti, pildyti jos įsakymus, bet turi būti ištikimau jos vergu ir jai nerodyti menkiausio pasipriešinimo. Ir vargas tam vyrui, kuris pasipriešina moters įsakymams bei jos valiai.

Tačiau mažai tokių kraštų esama, tik vienoj — kitoj saloje. Ten jos ne šeimos viešpatės, bet ir visa sala priklauso moters valdžiai. Bet gi civilizuotam pasaulyje moters vaidmuo viešajame gyvenime labai mažai reikšmę iki šiol turi. Civilizuotame pasaulyje vyras laikomas viso ko viešpatis ir valdovas. Ilgas laikas moteris buvo laikoma daug žemesniu padaru už vyrus: ir protu ir gabumais, ir išverme, sumanaumu.

Kilant civilizacijai, koitėsi pažiūra ir apie moterį. Tačiau dar turime daugelį šalių, net kultūringų šalių, kur moterims nėra pripažintos lygios teisės su vyrais. Moteris vis dar laikoma žemesniu padaru. Bet laikui bėgant nyksta šioji pažūra apie moteris. Moteris jau pradeda užimti svarbią ne tik

šeimos, bet ir visuomeninio bei valstybinio gyvenimo rolę. Pats gyvenimas moterį stūmia į viešumą, pats gyvenimas verčia ją pagalvoti ir susirūpinti taisy gyvenimo blogumais, prie kurių privedė "išminčiai vyrai". Pelnūs visuomeniniai santykiai tiek tarp valstybių, kad jau vyrai nebegali rasti būda, kaip išėiti iš to užburto rato į kurį pasaulis, vyrų vedamas, nudarė. O išėitis reikia rasti, reikia išlyginti tarptautiniai ne lygumai ir sunormuoti įsisiubavusius iki kraštutinumo tarptautinė nenormali padėtis, kuri kas diena darosi pavojingesnė sukurtajai civilizacijai. O ta išėiti glūdi tik moteryje, sako vokiečių rašytojas Emil Ludwig.

Vienam moterų susirinkime Washingtono, Emi Ludwig joms pareiškė: "Jeigu moteris trokšta taikos, trokšta išgelbėti pasaulį iš to slogūšio, kuris šiandieną laiko užgulęs pasaulį, privalo pasekti pavyzdį greikų rašytojos Lysistrata". Šioji moteris suorganizavo būrį moterų ir pastatė savo vyrams tokias sąlygas: nedarėti jokių santykių su savo vyrais tol, kol jie nepasifadės, nepriešiks nebėti daugiau

Kam klausti

Kur siūdintis rūbus, kad jie būtų dailūs ir puoštų žmogų? Tas visiem žinoma, kad tik

Galecko Siuvykloje

Duque de Caxias, 257 Telephone 4-1457

siūvami pagal naujausias madas rūbai iš įvairiausių medžiagų — vietinės ir užsieninės. Darbas pagal savo kokybę yra pigus, atliekamas sąžiningai, diplomuoto siūvėjo Galecko prižiūrimas.

Tad visi ir siūviasi rūbus Galecko siuvykloje.

N. VĖTRA.

Naujoji Lietuvos Istorija

KELIOS PASTABOS DĖL NAUJAI IŠLEISTOS LIETUVOS ISTORIJOS IR JOS NESĄMONIŲ

Šitas straipsnis yra šiek tiek ilgakas, bet "Aido" skaitytojai turėsite kantrybės ir nepraleiskite nė vėno "Aido" numerio, nepaskaite šio straipsnio iki galo. Nes jis yra įdomus ir svarbu yra žinoti kiekvienam lietuviui; kokias nesąmones turės mokintis Lietuvos moksleivija iš tautininkų parašytos istorijos, kaip tautininkai žaloja Lietuvos istorijos faktus, kaip jie savinasi neužpelnytus sau laurus, nuveidami tikruosius Lietuvos istorijos įvykius. Be to, svarbu yra ir mums Brazilijoje gyvenantiems žinoti apie tą istoriją, nes joje yra ir užsienio lietuvių skyrius. Taigi yra ir Brazilijos lietuvių istorija, kaip kūrėsi lietuviai, kokius turėjo laimėjimus bet nepasisekimus ir tt.

"AIDO" REDAKCIJA.

Kas yra istorija

Kiekviena tauta turi savo istoriją, išmargintą įvykių įvykiais, laimėjimais ir pralaimėjimais, pasisekimais ir nupuolimais, laimėmis ir nslaimėmis. Kiekvienos tautos istorija siekia giliausią senovę. Turi savo istoriją ir lietuviai, lietuvių tauta. Visi istoriniai tautos įvykiai, nuo pat pirmąpradinio tautos formavimosi, jos valstybės kūrimesi, surašomi į tam tikras knygas, kad visf tautos pergyvenimai nedingtų, kad būsimosios kartos žinotų, kaip gyveno jų protėviai, kokius turėjo sieklumus, su kokiomis tautomis bendravo, kokie jų buvo rūpėsčiai ir panašiai. Žodžiu — istorija yra praetis

mokslas, kuris parodo, kaip žmonės gyveno praecy ir kokiais keliais eidami jie pasiekė esamas visas gyvenimo formas.

Kiekvienos tautos žmogus turi žinoti savo istorijos bent svarbesnius ir pagrindinius faktus. O mokslus einančioji jaunuomenė privalo nuodugnai ir smulkiai pažinti ne tik savo, bet ir kitų praeitį — istoriją. Tad istorijos faktai privalo būti teisingi, neiškraipyti, netendencingi. Todėl rašantieji istorijas, turi naudotis tikrais šaltiniais, pagrįstais faktais.

To negalima, žinoma, tikslai padaryti, jei norima atvaizduoti gylioji senovę, iš kurios laikų nėra jokių dokumentų ir priseina naudotis padavimais, pasakomis, bei kitomis tautos gyvenimo liekanomis. Bet aprašant tuos tautos gyvenimo perijodus, kuriuos galima patikrinti, tai jokiū būdu neleidžiama kraipyti faktų. Istorija turi būti tautos praeties veidrodis, kuris toisingai nušviestų tautos praetį.

Bet, deja. Yra ir ne garbingų istorijos rašytojų, kurie praeties faktus tik žaloja, iškraipo ir jų neatvaizduoja taip, kaip yra buvę, kaip pats gyvenimas ją kūrė, bet taip, kaip jie nori, arbg kaip jiems geriau atrodo.

Čia kalbėsime apie Lietuvos Istorijos faktų kraipytojus, kurie perša Lietuvos visuomenei ne tikrą mūsų tautos gyvenimo veidrodį, bet smarkiai sužalotą, iškraipytą, ant fanatiškai partinio kerpulio aptrauktą.

Kovos už Lietuvos nepriklausomybę naujos istorijos šviesoj

1936 metais Lietuvos švietimo ministerija išleido naują Lietuvos Istoriją, kuriai medžiaga surinko ir surašė penki asmenys, o suredagavo tulas A. Sapoka.

Turėjome progę tą naują Lietuvos Istoriją ne tik pavartyti, bet paskaityti, susimastyti ir paklausti savus: kaip gali rasti tokių žmonių, kurie taip nesąmoningai atlieka jiems pavestą didelį darbą? Kaip galima kraipyti istorijos net tuos faktus, kurie glūdi dar esančių gyvų žmonių atmintyje?

L. Narutė.

(Bus daugiau)

Mokslo Kampelis

Gyvasis mikrokosmas

(Taša iš 28 numerio)

3). Žemės ūkiui naudingų ir žalingų mikrobu būgėlės

Naujakurys išsikirtęs ir nudegęs mišką stengiasi kuogreičiau rąstus ir kelmus iš anksto pašalinti, kad netrukdytų darbo ir neužimtų vietos. Sunkiai puvancius rąstus nepritaikomas kitiems tikslas sudegina, bet lengvai puvancius stengiasi palikti puviui kaip trąšą. Tuos rąstus ir kelmus sudoroja paversdami dulkiemis mikrobai — neprasyti ir nesamdomi darbininkai. Puvimas be mikrobu visai neina. Tą pastebėjo kiekvienas Lietuvoj, kur tvoroms stulpus kaip tampa degutu, kurs mikrobus užmuša, tuo apsaugodamas medžiagą nuo supuvimo.

Medžio puvimas vyksta tuo pat būdu, kaip ir kitų produktų, nes ir čia mikrobai savo syvais sutirpina medieną, ją sučiulpia savin, pribrendę pasidalyja į du ir vėl išnaujo mintą, kol dalijasi nuolat daugėdami skaidulini kol tik maisto yra ir kol savo išsiskytimis apsinuodyja, arba kol minėti kolai išpūna, kada badas nusilpnina.

Mikrobai dauginasi nepaprastu greitumu ir patogiose sąlygose iš vieno per 24 valandas pasidaro 20 ir daugiau milijonų. Pradžioj dauginasi lėtai, nes per pirmas valandas iš vieno pasidaro dvi. Toms pasidalinus jau 4, o kada pasiekia 100 tūkstančių, jei kiekviena pasidalo į dvi, gaunasi 200 tūkstančių ir t.t. Dėl to ir mėsa per 1 parą apipūva, o per kelias valandas pavirsta į lepšę. Taipogi ir žmogus, kurs įsipjauna peiliu, su kuriuo buvo pjauta pūvanti mėsa (ypač gydytojai prie operacijų), pradžioj nejaučia nieko, bet po kelių va-

landų, kada mikrobu prisiveisia kūne (iš pakliuvusių nuo peilio) milijardai, krinta lovon ir neretai nesulaukęs rytojaus, jau pats supuęs atsiduria grabė. Tą paslaptį, Afrikos negrai, nepažindami mikrobu, taiko praktikoje, nes medžiodami žvėris ar kaudamiesi su priešais, strėles mirkina į supūdytą mėsa.

Mūsų laikais galybė skaitoma finzinėj jėgoj, ginkluose, pataikūnų skaičiuje. Pavojingiausias žvėrimis skaitomi vilkai, tigrai, liūtai gyvatės ir tt. Gi ištikro nematomi mažiausi pasaulio gyviai — mikrobai išpūna pasaulio galiūnus ir pikčiausius žvėris. Žvėri besiantinant žmogus gali išgirsti, pamatyti ir bent kiek pasiruosti sutikimui ar pasislėpti. Mirtį nesandčių mikrobu nekas nemato besiantinant ir daugiausia epidemijų metu žmogus pats su valgiu juos burnon įsideda ar su vandeniu įgeria. Kaikuriuos iš jų (maliarija, miego liga ir kit. nuodai ar musės kasdami geldami) tiesiog kraują įleidžia. Žodžiu, mikrobu išsaugoti yra labai sunku, nes jų pilnas oras, žemė ir t. t. ir juos nešioja ant savo kojų musės ir kiti gyviai. Jų nėra tik ugnį ir kit. masyvėse daktuose. Verdandčiame vandeny per valandas visi mikrobai žūsta, todėl ir patariama gerti virintą vandenį.

Šaltis mikrobu neužmuša, o tik trukdo jiems dauginis, o apie 30°C. šilima yra palankiausia mikrobams veistis. Dėlto šilti kraštai labiau kenčia visokiems ligas ir mums tenka būti atsargiesiems, negu Lietuvoj.

Be paminėto, dar yra nemaža mūsų tarpe "mikrobu" dvikojų mintančių litais, bet jie yra mažiau pavojingi ir nėra mikrokosmo atstovai.

(Galas)

Agr. Br. Laukėas.

SKILVIS IR KEPENYS

Moderniskas, greitas ir tikras gydymas skilvio ir Kepenų specialisto

BE OPERACIJOS

Vidurių skausmai, skilvio išsiplėtimas, protinis nusilpnėjimas, sifilio ligos, skilvio uždegimas, rūgymas, skilvio votys, įvairūs diegliai ir kitos ligos gydoma be operacijos. Įvairios MOTERŲ LIGOS gydomos irgi be operacijos, tik su inžeksonais. Jei sergi, tai siandien pat kreipkis pas

Dr. Povilą — Santa Casa Medico ir chirurga

Priėmimas nuo 11 iki 12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.

Rezidencia ir Konsultorija: Rua Silva Pinto, 444. (Bom Retiro). Tel.: 5-4175 — São Paulo.

PASTABA. Vyksta i namus bile valanda diena ir nakti.

SIUVYKLA ESTAN

Siūvykla Estan — tai vieništelė, kuri dirba už prienamiausias kainas ir atsako už darbą. Ten pat randasi didelis patogumas tiems, kurie nenori laiko gaišti ir užsakymai galima pasirinkti iš padarytų kostiumų, nes siūvykloj Estan randasi didelis pasirinkimas puikausio išdirbinio ir moderniškiausių medžiagų gatavų kostiumų nuo 130\$ iki 300\$. Be to, yra specialus skyrius moteriskiams rubams ypač paltams ir kostiumams.

Rua da Conceição, 79-a (Prie pat Luz stoties)

DEMOKRATIJA IR FAŠIZMAS

Lenkijos laikraštis "Dziennik Porynny" į Trečiojo Reicho totalinės santvarkos gerbėjų išvedžiojimus, kad demokratija išsilygyvėnusi ir negalinti patenkinti šiudienio žmogaus reikalavimų, šitaip atsako:

"Demokratija — šitai santvarka, kurios tobulėjimas glaudžiai rišasi su bendru žmogaus civilizaciniu, kultūrinu ir moraliu išauklėjimu. Demokratija — pažangos variklis; demokratinė santvarka parūpina kiekvienam piliečiui mokslą, apsaugo jį nuo išvinkusių burtų, tamrumo ir reakcijos tvaiiko. Demokratija — tatal didžiū žmonių kultūros erų — humanizmo ir racionalizmo — vaisius; tai pirminių, žvėriškųjų instinktų žmoguje stabdys. Demokratinėje santvarkoje puoselėjama patys kilnieji žmogaus jausmai: savigarba, atsakingumas už pažangą, už paskirų žmonių ir visų tautų susiklausimą ir sugyvenimą. Demokratija — ne momento dirbinys, tai ilgų ir sunkių rūpesčių, pėsišventimo, savęs išsivadėjimo vaisius. Demokratija blaško nakties rūkus ir pagreitina puošnų saulėtekį."

"Demokratijos šūkių paprastumas — ar gi gali kas būti labiau paprasta, kaip tai, kas glūdi 3-juose, deja, dar neįvykdytuose demokratijos šūkiuose: laisvė, lygybė ir brolytė — paerzina blizgučių mėgėjus ir jie šaukia apie jos suskurdimą. Demokratija ir jos šūkių vykdymas didvyriškumu, kitų labui pasišventimui ir kova už tiesą užpildė šimto penkiasdešimts metų žmonijos kultūros laikotarpį; maža, demokratijos pradmens glūdi jau nuo to meto, kai žmogus pradėjo galvoti ir suprasti."

"Demokratija nesirūpina paskirų pramonininkų, pirklių, dvarininkų ir kitų visuomanės nenaudėlių reikalais.

Priešingai, demokratinėje santvarkoje nyketa žmogaus išnaudojimas. Demokratija sako: ne kilmė, ne turtas, ne protekcija, ne laižymas, bet darbas, kūrybiškas darbas liudija apie žmogaus vertę. Demokratija — tatal parūpintas kiekvienam piliečiui mokslas, duona, butas ir gydytojas."

"Fašizmas ir diktatūra visuomet remiasi netiesa, melu, apgaule ir kumščio jėga. Fašizmas savo tuštumą nori pridengti ir paslėpti nuo plačiųjų visuomenės masių réksmėmis kalbomis, paradais ir "aukso veršiu" — diktatorių išsiskreipusių veidų atvaizdais. Fašizmas šiandie siaučioja pasaulyje ir bioaroja žmonijos kultūrą, tačiau rytdienos jis nesulauks. Aklieji prarėgės, kurtieji išgirs ir visas diktatorių viešpatavimas bus baigtas. Nemirtinga tėra demokratija. Siandie visų atstumas, iš teisių išskirtas darbo žmogus išeis iš požemių ir saulei tekant paime žmonijos vairą į savo tvirtas, raumeningas rankas."

"Kalbos apie demokratijos išsi-gyvenimą — tatal bepročių kliedėjimai ir nusigėrusių vaikėžų blevyzgos."

Vokiečių liaudies vargai

Nacional-"socializmas", kovodamas už valdžios vairą, žadėdė ir darbininkui ir valstiečiui aukso kalnus. Tačiau jau dabarties gyvenimas rodo, kad hitlerizmas jau remiasi supuvusiomis kojomis. Pralafimėjimai tarptautinėje politikoje, bėdas ir skurdas — viduje valstybės.

Neseniai ūkio reikalų ministeris pasakė šituos žodžius: "Valstiečiai privalo suprasti, kad — naujoviškosios technikos, transporto ir naujaisių darbo metodų epochoje — jie nežiūrint iš racionalaus ūkio kertės, tiek tegali turėti teisių, kiek ir būriai luoteliai naujoviško laivyno metu.

VAISTINE PASSERINI

Rekomenduotina visiems lietuviams vaistinė.

Patarnavimas sąžiningas ir patikimas. Įvairus pasirinkimas vietinių ir užsieninių vaistų bei kosmetikos dalykų.

GALIMA KREIPTIS NAKTĮ.

Rua Silva Pinto 263

Tel. 5-3584.

Dr. H. Schechtmann

Santa Casa Gydytojas

Vidujinių Ligų specialistas

Bendra Klinika vaikams ir suaugusiems

Ultra - Violetiniai spinduliai

Ligonius priima nuo 8 iki 9 v. ryto ir nuo 2 iki 8 v. v.

RUA DA GRAÇA, 66 TEL. 5-1451 S. PAULO

Dantų gydytoja

Dr. B. Levin

Diplomuota Saratavo universiteto ir buv. prof. Tišinskago asistentė Lvove Gydo, traukia ir deda dantis. Kainos pigios. Ligonius priima kasdien nuo 9 iki 12 val. ir nuo 2 iki 10 val. vak.

Kalba: rusų, lenkų, vokiečių ir kt. kalbomis

ADRESAS Rua Jose Paulino, 109. Tel. — 56307

(virė lietuviškos vaistinės José Paulino).

Ar atlikai savo pareiga?
Ar jau uzsiprenumeravai laikrasti

"LIETUVIŲ AIDA BRAZ."?

Jei ne, tai nieko nelaukdamas, skubėk pasiusti pinigus 12\$ ir Tamsta lankys "AIDAS" istisus metus

Aidas, Rua da Moóca 309, S. Paulo.

FOTOGRAFAS is KAUNO

GILUC

Žinomas savo menišku darbu daro moderniškias visokių rūšių fotografijas iš geriausios užsieninės medžiagos papiginta kaina.

Be to, europiejiams daroma nuolaida.

Adresas: RUA JOSÉ PAULINO, 118-a Bom Retiro

DANTU GYDYTOJAS
JOSÉ LEVKOVICH

Rua Silva Pinto 264 (antigo 46) Bom Retiro. Atsižvelgdamas į sunkų laiką nutarė sumažinti kainas už dantų gydymą ant pusės kainos, kaip anai: ištraukti dantį be skausmo 5\$000; plomba cida bro purceleno 8\$000.

Kalbama lietuviškai, rusiškai ir lenkiškai.

Laivininkystės Bendrovė
MUNDIAL

Praça Antonio Prado, 3
sabr. salė 2.

(Priešais City Bank)

Telefonas: 2-8929 S. Paulo

Laivakortės iš Europos ir kitų kraštų pigiausiom kainom.

KVIETIMAI - CARTAS DE CHAMADA

Paruošiamė trumpiausiu laiku.

Depozito Cekiai

Pardavimai už pinigus ir ilgam išsimokėjimui.

KAINOS BE KONKURENCIJOS NIEKUR NESITARK, NEPASITEIRAVES PAS MŪS.

Dr. Brisolla
ADVOKATAS

R. Boa Vista, 18, 2 aukštąs, salė - 25. Telefonai: 2-6639 ir 5-2091

LABORATORIJĄ
MEDICINIŠKAS IŠTYRIMAS

(Nugarakaulio, smegenų, kraujo šlapumo ir išmatų)

Tikras ir geras

Dr. A. KANDIA IR M. KOGANO

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštąs.

Priėmimo valandos nuo 9-11 ir nuo 3-6. Sekmadienį nuo 10-12 val. Tel. 4-0218. Kalbama rusiškai, lenkiškai ir vokiškai.

LIETUVIŲ VAISTINE

"José Paulino"

RUA JOSÉ PAULINO, 109 Teleph. 5-6307
(BOM RETIRO)

Visokių vaistų, parfumarijos daiktų, perryšimo medžiaga pigiausiomis kainomis.

Su pagarba Provizerius A. RUMMEL
Medicinos pagelba kasdien už dyka nuo 5 iki 9 v. v

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto)

Su didele praktika Europoj ir Brazilijoj

Venerinių, vidujinių ir psichinių ligų specialistas
LABORATORIA: nugarakaulio smegenų šlapumo ir išmatų ištyrimas. Ligonius priima nuo 3 iki 9 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 12 val.

Konsultorija ir gyvenamoji vieta

Rua Ypiranga, 193 app. 4- Telef. 4-0316 - S. PAULO

DAKTARAS

A. JAZARA SNEGE

(Maskvos gydytojas 1914 m.)

Vidujinių, venerinių ir moteriškų ligų specialistas, chirurgas.

Ligonius priima nuo 9 iki 12 ir nuo 3 iki 7 val. vak. Ladeira Porte Geral, 12, salės 4 ir 5.

(Kampas rua Boa Vista ir 25 de Março)

Gyvenamoji vieta ten pat 5 andar Tel. 2-5068

Dr. S. Meitin

Diplomuotas Vokietijos, Rygos ir Rio de Janeiro universitetu

Vidujinių ir nervų, reumatizmo ir nuomaro ligų specialistas. Gonoreia - Sifilis.
Gydymas kalnu saule.

Ligonius priima kasdieną nuo 2 iki 6 val. vak. Susikalbama lietuviškai.

Rua Barão de Itapetininga 37-A. 1-as aukštąs. Tel. 4-1705.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro, 32 sobroleja Tel. 2-6393

S. PAULO

Daro vertimus iš visų kalbų ir paruošia visokius dokumentus, kaip antai: chartadas, naturalizacijos, carteira de identidade ir kitus dokumentus.

KALBAMA LIETUVISKAI.

Dr. ADOLPHO TAUBKIN
ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo Fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai (ipotikos, žemės perkimas ir pardavimas ir t.t.), skolų išreikalavimai ir visi kiti juridinių reikalai.

Mašinė: Rua Direita, 2, 2-as aukštąs

Telef. 2-1629

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 1 iki 5 val. vak

KALBA LIETUVISKAI

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS (Visose stadijose - aštrus ir kroniskas.) SIFILIS.

Priėmimas nuo 9 - 12 ir nuo 3 - 7. Sekmadieniais nuo 10-12.

Rua Barão de Itapetininga, 242, 3 aukštąs.

Tel. 4-0218.

Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai

VAISTINE IR PERFUMARIJA

MUNICIPAL

Pharmaceutikas: A. Gorenstein

Cheminiai produktai, vaistai ir įvairūs mediciniški įrankiai. Kvepalai užsieniniai ir vietiniai ir įvairūs preparatai.

Rua Barão de Itapetininga, 192 Telefonas: 4-7767

LIETUVIS DAILININKAS

São Paulo, gatvėje Newton Prado, 140 lietuvis LIONGINAS PAZIKAS turi atidarys dailės-paišybos studiją. Piešia įvairius paveikslus, portretus ir tt. ant drobės alėjiniais dažais. Kas nori turėti gražų portretą, tesikreipia ten. Taip pat ten taisomi laikrodžiai ir kiti dalykai

Kur tik būsi, neužmirsk "Aido"

Jis parduodamas:
S. Paulo.

Stotyje «Luz», prie Centralinio Pašto durų ir kampo; Largo da Sé prie laikrodžio ir Vila Prudente bondės sustojimo vietos; Bom Retiro: Vaistinė «José Paulino» - rua José Paulino 109, Baužio krautuvėje - rua Aymorės ir kampas rua Carmo Ointra; Vila Anastazijoj Kivilausko krautuvėje; V. Zeliua: J. Vigelio krautuvėj - rua 3 N.º 4; Sant'Anna: Menkaičio krautuvėj, - rua Voluntarios da Patria 59; Mokoje - kampas rua da Moóca ir av. Paes de Barros kieseje, Visose miesto dalyse pas platintojus ir Aido redakcijoj.

Rio de Janeiro.

Prane Dutkaus restorane «Vilnius» - rua de Catumby, 4 «Vilnius» s-gos centre - Praça Tiradentes 64 ir Petro Jonušio dirbtuvėje - rua Bella, 106.

Santos.

S. P. R. Celezinkelio stoties kieseje.

PASTABA: Jei kurioje nors S. Paulo miesto dalyje arba kuriam kitam nors mieste nėra įsteigtos Aido pardavimo stoties ir kur tik gyvena didesnis būvelis lietuvių, praneškite redakcijai, o redakcija tuo pasirūpins. Aidas turi būti visur paravinėjamas, visur platinamas. Nė vieno kampelio tenelieka, kur nebūtų Aido.

Voklečių fotografijų
įstaiga
"BERNARDO"

Įsteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinaime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namų fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.
Arthur Schmidt

Rua São Caetano, 111
(senas nr. 103) S. PAULO
Telephone 4-5576

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

Rytoj visi Mokus mokyklon

Orkestras — Dainos — Prakalbos

IŠEIVIŲ DIENOJE

Liepos 18 d. (sekmadienį), 3 val. p. p., Mokus lietuvių mokyklos salėj, Rua Lithuanis, 13 įspėdingas lietuvių

Išėivių Dienos Minėjimas

Gros P. V. Kazio Pranašio vedama dūdų orkestras "Luzo—Cruzeiro do Sul"; p. J. Stankūno diriguojami chorai padainuos keletą gražiausių dainų; vyrų kvartetai, deklamacijos, prakalbos ir t. t.

Visų lietuvių pareiga dalyvauti Išėivių Dienos minėjime kuo skaitlingiausia. Programa prasidės punktualiai 3 val. Visų dalyvavimas būtinas. Jokių mokėsių nebus. Neuzrūniskime: — Liepos 18 d. 3 val. p. p. Mokus mokyklon.

IŠEIVIŲ DIENOS RENGĖJAI.

Dar vienas klubas

S. Paulo mieste susiorganizavo ir užsiregistravo atitinkamoje įstaigoj dar vienas lietuvių jaunuolių klubas, vardu "Auris".

Sveikinti reikia, kad mūsų jaunieji nesnaudžia ir dirba.

K r e p.

Leis kalendorių 1938 m.

Teko patirti, kad A. Bumblis pradėjo ruošti spaudai kalendorių ir 1938 metams. Kalendorius žada būti didelio formato su gražiomis iliustracijomis, įdomiais pasiskaitymais ir su gražiu viršeliu. Kalendoriuje bus aprašyta lietuvių organizacinių veiksmas, tad organizacijos gali savo organizacijų paveikalus dėti.

A. Bumblis yra išleistas ir 1937 m. kalendorių, apie kurį spauda labai gražiai atsiliepė. O 1938 m. kalendorius bus dar įdomesnis ir gražesnis. Būtų gerai, kad kalendoriuje būtų sąrašas ir adresai visų lietuvių pramonininkų, amatininkų ir biznierių, kaip tai būna Argentinos ir Amerikos lietuvių tokiuose leidiniuose.

K r e p.

Spaudos darbininkų klubas

Brazilijos lietuvių spaudoje labai dažnai eina tuščios polemikos, grynai esmininio pobūdžio, nieko bendro neturinčios su kolonijos reikalais, bet sėjama tik kerštas ir neapykanta, melas ir šmeižtai vieny spaudos darbininkų prieš kitus. Tuo parodoma didelis nekultūringumas. Kas to išvengti, reikėtų mūsų spaudos darbininkams sudaryti tokį ratelį ar klubą, kurio tikslas būtų: būti visus lietuvių spaudos darbininkus, rūpintis kaip pagerinti lietuvišką spaudą, surasti priemones išvengti tuščių ir be prasmės polemikoms ir pan. Esant tokiam klubui, daugiau bus pagarbos tarp to klubo narių, sušvelnės santykiai tarp laikraščių redaktorių ir tada prasidės

kultūringas mūsų laikraštinių su-gyvenimas.

Pagalvokite redaktoriai ir visi spaudos darbininkai ir raskite išėitį iš šios klampynės.

Skaitytojas.

Nuo Red.: — "Aido" redakcija pritaria Skaitytojo minčiai organizuoti lietuvių spaudos darbininkų klubą ir atsiradus reikalui, visuomet šita darba parems. Bet Skaitytojas gal būtų žino, kad pas mus yra tokių žmonių, kurie naudinga darba ne visuomet paremia, o kartais net ji smarkiai "bombarduoja", jei toks darbas pradėtas Petro, o ne Jono. Pavyzdžių tokių yra daug. Taip buvo su "Grūdo" organizavimu, taip buvo ir yra su Centro kūriniu, taip, manome, bus ir su Spaudos darbininkų Klubu tvėrimu, jei to darbo iniciatyvos imsis ne Lietuvių S-ga Brz., o kita koaia organizacija ar privatiškas asmuo.

Žada pirkti mokyklai suolus

Mokus mokyklos tėvų komitetas, surinkęs keletą šimtų aukų, žada nu-pirkti mokyklai naujus suolus ir kitų reikmenų įsigyti.

K r e p.

Skaitytojo Pastabos

"Sviesoje" Meduza yra rašęs apie Bandeirantės ("lietuvišką namą" bei Lietuvių Sąjungos Brazilijoje) "auopelnus" kolonijai. Meduza pažymėjo, kad bandeirantininkai nieko kolonijai nėra gero padarę, vienintėlis esą jų nuopelnas, tai kad pasamdo mokyklų sargus. "Lietuviškus namus" jie užlaikę gautais iš Lietuvos pinigais, savo laikraštį leidžia Lietuvos pinigais ir tai ne Brazilijos lietuviams, o Lietu- vai.

Tas, aišku, yra gryniausia tiesa, ko nenuginėjo ir bandeirantininkai. Bandeirantė tik tuo nepatėminta, kad Meduza parašė, jog vienintėlis jų nuopelnas yra tas, kad pasamdo mokyklų sargus. Mat, pasirodė, kad net ir mokykloms sargų jie negali pasamdyti, nors ir daug pinigų iš Lietuvos gauna; sargus samdo patys tėvai, kurių vaikai lanko mokyklas.

Vadinasi, Bandeirantė neįstengia net mokykloms sargus nusamdyti.

Lietuvių S-ga Brazilijoje svarsto pirktis namus. Apie tai rašo "Lietuvis", apie tai eina ir kalbos. O namų pirkinas esą būsiąs toks: Lietuvių S-ga Br. užstatais bankui lietuviškas mokyklas, o bankas jiems duos pa-skola.

Vadinasi, jau galima dėti juoda kryžių ant lietuviškų mokyklų, nes Liet. S-ga Br. nepajėgs gražinti ne tik paimitos sumos, bet ir nuosimėčių neturės iš kur sumokėti. Dėl tokio Bandeirantės žygio, turės atsakyti Lietuva ir lietuviškas mokyklas turės išpirkti.

Jei taip, tai liudnokes naujiesios apie mūsų mokyklas.

Kolonizacijos b-vė "Grūdas" visą laiką buvo atakuojama, bendrovėje buvo sėjama disorganizacija ir visokie pletkai buvo leidžiami apie jos vadus. Bet "Grūdas" tyliai ir kantriai dirbo, ruošė planus ir į jokiais provokacijoms nekreipė dėmesio. Dabar jau kaip "Grūdas" tapo iš visų pusių lietuviams aptašytas, pradeda rimtai į jį žiūrėti ir tie žmonės, kurie pirma jį vanojo. Nėra to blogo, kas neišėitų į gerą. Reikia džiaugtis, kad einama iš nesu-sipratimų į bendrą veikimą.

Prieš kurį laiką "Aide" buvo dviejų Barão de Antonina kolonijos lietuvių kolonistų ginčas. Šiteji kolonija randasi už kelių šimtų kilometrų nuo S-ao Paulo, bet "Lietuvis" baras "Aida" kam jis dėjo melagingas korrespondencijas iš tos kolonijos. Bet juk "Aido" redakcija negalėjo patikrinti, kas ten įvyko tarp dviejų kolonistų už kelių šimtų kilometrų. "Lietuvis" šiuo atžvilgiu pasiėgė daug blogiau. Jis paskelbė, kad mokyklos kapelje-nas duodamas vaikams tik vieną tikybos pamoką, o užrašo keturias "Lietuvis" būdamas mokyklų organu, skelbė, pasirodo, neteisingas žinias, kurias, prieš skelbiant, galėjo kiekvieną minutę patikrinti.

Skaitytojas.

PARDAVIMAI

Puikus namas iš dviejų kambarių ir virtuvės parduodamas ant Quinta da Paineira rua Ibitermos 968, labai geroje vietoje. Žemė baigiama iš-mokėti. Kreiptis: S. Paulo, rua Newton Prado, 223, casa 2.

Žemės sklypas ant Parque das Nações, prie pat lietuvių mokyklos parduodamas labai geromis sąlygomis. Lietuvis pasinaudokite proga. Kreiptis: S. Paulo, rua Marina Crespi, 232 (batų fabrikas) pas Laurindo.

PARDAVIMUI HOTELIS

Labai pigiai, geroj vietoj, prie Lus stoties, parduodamas Hotelis, kuris duoda labai gerą pelną. Teirautis Hotel Hamburg, Rua Mauá, 129.

PAIEŠKOJIMAI

Alfonso Svilainis, svarbiam reikalui, paieško batsiuvio Kazimiero Ido anksčiau gyvenusio S-ao José (maccaco) fazendoje L. Pta. Iš kur du metai atgal išvyko į S-ao Paulo ir jokių žinių apie jį nėra. Todėl, kas žino apie minėtą asmenį, arba paties Kazimiero prašau atsiliepti žemiau parduotu antrašu. Pranešusiejiems būsiu dėkingas, o atsiliepusiam Kazimieri suteiksiu daug naudos.

Affonso Svilainis. Collina. Cor-reio de S-ao José L. Pta.

Paieškomas Staas Gimbutas

Anėlė Gimbutaitė—Masionienė paieško savo brolių Stasj Gimbuta, kilęs nuo Utenos, prieš kelis metus dirbo S-ao Paulo mieste, baldų fabrike. Kas žino jo gyvenamą vietą, malonėsite pranešti laikraščio "Aido" redakcijai, arba tiesiog: ANĖLĖ GIMBUTAITE—MASONIENĖ, 813 FRANKLIN STR. PHILADELPHIA PA. U.S.A.

Aš Anupras Balčiūnas, paieškau savo sūnaus Kazio Balčiūno, kuris prieš Naujas metus dirbo S. Pauly "pastelarijoje" ir žadėjo mesti tą darbą ir eiti kitur dirbti. Tą darbą paliko ir kažin kur išvažiavo, man nepranešęs. Girdėjau, kad apsigyveno Santos. Kas žino apie mano sūnų, kur jis dabar randasi, ar paties sūnaus, prašau atsiliepti adresu: S-ao Paulo Rua da Moóca, 309.

"AIDAS" GALIMA GAUTI

Lapoje: Laikraščių pardavimo kioskoje, prie pat stoties.

V. Zelinoj Jurgelavičiaus krautuvėj prie pat bažnyčios ir Vigelio krautuvėj.

S. Caстане prie geležinkelio stoties kioskoje.

Canindės rajone: Rua Canindē, 92 — Kryžiaus krautuvėje.

S-ao Bernarde lietuviui gali gauti "Aidą" prie geležinkelio stoties kioskoje.

SIUVYKLA A. BAGDONO

Persikėlė į

RUA DA MOO'CA, 543.

A. Bagdonas yra labai gerai pažįstamas lietuviams siuvėjas, yra diplomuotas Rygos Instituto ir Klaipėdos Amatų Rūmų. Siuva įvairius vyriškus rūbus. Darbą atlieka sąžiningai. Lietuviams daro nuolaidą. Medžiagų pasirinkimas taip pat įvairus.

Lietuviai, dėmesio!

LIETUVIAI, KIEKVIENAS PASISTENKITE PAŽINTI SIUVYKLĄ

Lietuva

KAZIO ŽEBRAUSKO

Čia yra didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Už darbą garantuojame. Lietuvių siuvyklų yra daug, bet SIUVYKLA LIETUVA tik viena.

Rua General Ozorio Nr. 161, S. Paulo

VERTIMAI, KADERNETOS, SAMADOS, KONTRAKTAI.

Darome visokių dokumentų vertimus, kaip pasų, metrikų, liudijimų atestatų ir k., rašome prašymus, įgaliojimus, kontraktus ir kitokius raštus, paruošiame dokumentus gavimui "Caderneta professional" ir "Caderneta de Identidade", dirbame šamadais ir naturalizacijos popierais ir suteikiame visokius patarimus. Klausiant patarimo laišku, reikia pridėti atsakymui pašte markę už 700 reisų. Asmeniškai ar paštu kreipkitės

Rua da Moo'ca, 309

S. Paulo.